

SUOMEN SOTI

Tässä numerossa

- 8 JYVÄLLÄ** Asymmetrinen sota – suurvaltojen kompastuskivi *Mikael Halila* • Eläkeläisten puuha-maa *Kari Selén* • Pienen maan pitää ajatella omaa etuaan – Onko Suomi taas ajopuu? *Ahti Lappi* • Maailmalta *Pertti Lappalainen*
- 14 TERRORISMI** Syytetty Osama bin Laden – terroristi myytin takana *Antero Leitzinger*
- 18** Sota sionismia ja länsimaista imperialismia vastaan • Poliitiikan pelinappulat *Antero Leitzinger*
- 20** Sotilaallisilla vastatoimilla vaikea hillitä terrorismia *Tuomo Hirvonen*
- 22** Terrorismi on vanha sodankäyntitapa *Mikael Halila*
- 24** Terrori on osa länsimaistakin doktriinia *Mikael Halila*
- 26** Erikoisjoukot Afganistanissa *Heikki Siltala*
- 31 SOTILAS TEKNIikka**
- 48** Internetti: Terroria ja viruksia *Kari Huhtama*
- 50** PC:llä päin seinää – kotitietokoneen simulaattori väärissä käsissä *Antti Vasara*
- 52** Kansanedustajat kodinturvakannalla: ”Meidän perse kyllä merivettä kestäää”
- 54** Onko kodinturvajoukkojen mentävää aukkoa – ja miten se täytetään? *Risto Penttinen*
- 58** Helikopteripataljoonan suuri urakka • Mainettaan parempi MI-8 *Tapio Mäkinen*
- 64 TAUKO** Elämäkerta viimeisestä jääkäristä Väinö Valveesta *Jussi Niinistö* • Suomen Sotilaalle uusi toimituspäällikkö • Ermei Kannisen ”Kirjeitä sodastani” ilmestyi *Jura Jukola*
- 65** Heraldiiikan ilvekset *Jukka Suvisaari*
- 68** Terveidenhoito *Eero Lehmuskallio*
- 70** Kenttäkeittiö *Riitta Salo*
- 73** Otila kysyy *Jyrki Otila*
- 74** Kunniaa Brewsterille *Jukka Knuuti*

KANSI: SA-KUVA

JULKAISTAVA AINEISTO. Aineisto hyväksytään julkaistavaksi ehdoin, että Kustannus Oy Suomen Mies saa aineistoon hyvän kustannustavan puitteissa eri korvauksetta vapaan käyttöoikeuden tiedonvälitystoiminnassaan, ellei muuta ole nimenomaisesti sovittu.

TILAAJAREKISTERI. Lehden tilaajarekisteriä voidaan käyttää suoramarkkinointitarkoituksiin. Niitä lehden tilaajia, jotka eivät halua että heidän tietojensa käytetään, pyydetään ilmoittamaan siitä lehden tilauksen yhteydessä.

KUVA: HEIKKI TIILKAINEN

Afganistan ei tarjoa lihavia maaleja täsmäaseille. Vaikeita olosuhteita maasodalle on tarjolla sitäkin enemmän.

Terrorismi ja outo sota Afganistanissa

■ Afgaanit saavat nyt maksaa syyskuun terrori-iskusta vaikka iskuun ei osallistunut yhtäkään afganistanilaista. Aiemmin torjuttu Pohjoisenliitto kelpaa nyt liittolaiseksi Yhdysvalloillekin. Venäjällä ja länsimailla on ollut ennenkin risteäviä intressejä alueella. Jo tsaarin Venäjä ja brittiläinen imperiumi olivat reilu sata vuotta sitten pahasti törmäyskurssilla Afganistanin alueella. Venäjä pysyy nyt hiljaa lännen iskiessä kiviautiomaahan. Työskentelevätkö länsimaat tajuamattaan Venäjän eduksi tehden likaisen työn? **Antero Leitzinger** valottaa sivuilla 14–19 Osama bin Ladenin myyttistä henkilöä ja nykyisen sodan taustoja.

SA-KUVA

SOTAA TERRORIA VASTAAN

■ Terrori sodan välineenä ei ole uusi ilmiö. 7.4.1943 otetun kuvan alkuperäisessä sa-tekstissä kerrotaan, että ”Suomussalmen pitäjän rajakyljen siviiliasukkaat ovat nykyisin joutuneet murhanhimoisten vihollispartioiden kohteiksi ja sen vuoksi vanhoille siviilimiehille, joista useimmilla ei ole edes asekoulutustakaan, jaetaan aseita omaistensa ja itsensä puolustusvälineiksi.” – Everstiluutnantti evp **Tuomo Hirvonen** ja **Mikael Halila** käsittelevät sivuilla 8–9 ja 20–25 terrorismia, epäsymmetristä sotaa ja terrorismin vastaista toimintaa.

Inhimillinen tekijä

Tämä syksy on ravistellut monia turvallisuuspoliittisia muutokäsityksiä. Yksi niistä on voittanut alaa Suomessakin: usko huipputason sotilasteknologian kaikkivoipuuteen. Inhimillinen tekijä näyttää kaikesta huolimatta edelleen olevan kriisin peruselementti, ja sen huomiotta jättäminen voi johtaa jopa suurvallan vakaviin vaikeuksiin.

On ilmeistä, että Suomenkin puolustusajattelussa on tullut aika palata perusasioihin. Yksi niistä on se, että meidän uhkakuvamme liittyvät ensisijaisesti maantieteeseen. Siitä seuraa, että yleiseen asevelvollisuuteen nojaava puolustusratkaisumme on edelleen sekä sopiva että pätevä.

Yleinen asevelvollisuus on valittavina olevista ratkaisuista halvin mahdollinen, se tuottaa suurimman mahdollisen reservin ja vaatimpiin tehtäviin saadaan mukaan kansakunnan parhaat kyvyt, jotka voidaan valita koko väestön piiristä. "Kansanarmeija" mukautuu uusiinkin uhkiin helppommin ja joustavammin kuin palkka-armeija, sen parlamentaarinen valvonta on luontevaa ja tehokasta, se on taistelunkestävä ja se ylläpitää maanpuolustustahtoa.

Perusasioihin pitäytyminen ei kuitenkaan saa olla itsestarkoituisia eikä johtaa summittaiseen muutosvastarintaan. Eri-laisia kehitysvaihtoehtoja on tietenkin seurattava ja päivitettävä, ja säilytettävä valmius uusiin avauksiin heti kun niiden perusteet on havaittu varmasti pitäviksi.

Pitävät perusteet koostuvat oikeasta informaatiosta. On elintärkeää, että päätöksentekijät ja erityisesti valtioelimet suorastaan näkisivät vaivaa varmistuakseen siitä, että niillä on käytössä paitsi kunnollista asiantuntijatietoa, myös riippumatonta ja jopa ristiriitaista informaatiota kunkin käsiteltävänä olevan asian pohjaksi.

Isoissa, jokaista kansalaista koskevissa asioissa monipuolista informaatiota saa vain julkisen keskustelun avulla. Sitä on Suomessa perinteisesti vieroksuttu, ja suitsittu muun muassa toteamalla, että "aika ei ole kypsä" keskustelulle. Näin kävi jälleen kerran, kun kolmen kansanedustajan allekirjoittama ehdotus kodinturvajoukkojen perustamisesta tuli julkisuuteen. Aloitetta arvosteltiin siitä, että asia on esillä jo puolustusneuvostossa ja että vuoden 2004 selonteossa siihen otetaan kantaa.

Kenties esityksessä onkin enemmän intoa kuin asioiden syvällistä tuntemusta. Se lieneekin vain keskustelun avaus, mutta tällä kertaa korkealla tasolla tehty. Nyt olisi hyvä tilaisuus selvittää, kuinka voimme säilyttää meille sopivan yleiseen asevelvollisuuteen nojaavan puolustusjärjestelmämme, ja täydentää sitä niin, että voimme riittävän joustavasti ja tehokkaasti vastata myös uusiin haasteisiin - jopa sellaisiin, jotka ulottuvat varsinaisen asevoiman käytön ulkopuolelle, joista Keski-Suomen myrskyvauriot ovat tuore kotimainen esimerkki.

Ratkaisun kehys tunnetaan kyllä: se on alueellinen puolustusjärjestelmä. Sen puolesta liputtaa myös puolustusvoimain komentaja 1.11. 2001 pitämässään "linjapuheessa". Järjestelmää on kehitetty koko ajan, viimeksi yleisjoukkojen terävimmän kärjen osalta. Ne vaativat kuitenkin taustalleen matalavirittaisen, laajapohjaisen kodinturvan. Se ei ole suojeluskunta, joka kuuluu kunniapaikalleen historiaan, vaan yksinkertaisesti huokea ja tehokas tapa kehittää arkipäivän ja kriisiajan turvallisuuden kivijalkaa.

HEIKKI TIILIKAINEN

heikki.tiilikainen@suomensotilas.fi

**MAANPUOLUSTUKSEN
AIKAKAUSLEHTI
82. VUOSIKERTA**

5/2001

PÄÄTOIMITTAJA

Heikki Tiilikainen (09) 499 548

TOIMITUSPÄÄLLIKÖ

Jaakko Puuperä (09) 496 189

ERIKOISTOIMITTAJA

Jukka Knuutila

VAKITUISET AVUSTAJAT

Marjatta Hinkkala • Jukka Knuuti
Mika Kalakoski • Jukka I. Mattila
Eero Lehmuskallio • Jussi Niinistö
Juhani A. Niska • Risto Penttinen
Riitta Salo • Jukka Suvisaari
Pekka Visuri

TAITTAJAT

Ilkka Pitkänen
Kari Merilä (Tekniikkalehti)

NETTISOTILAS

Leif-Eric Rosendal

KENTTÄRADIO 100.3 MHZ

Jukka Vuolio

KUSTANTAJA

Kustannus Oy Suomen Mies

TOIMITUSJOHTAJA

Heikki Tiilikainen

TOIMISTO

Paula Kareinen • Leif-Eric Rosendal

MARKKINOINTI

Kim Vinari

OSOITE

Döbelninkatu 2, 00260 Helsinki

Puh: (09) 496 189

Fax: (09) 492 058

toimitus@suomensotilas.fi

www.suomensotilas.fi

TILAUSHINNAT

10 nroa vuodessa; kestotilaus

265 mk/vsk, määräaik. 295 mk/vsk,

opisk. ja varusmiehet 220 mk/vsk

Levikki 15 290

Tarkastettu 7.1.1999

Irtonumeromyynti:

Akateeminen kirjakauppa

ILMOITUKSET

Ilpo Pitkänen Oy

Puh: (09) 349 9224

Fax: (09) 349 9223

mainos.aineistot@pitkanen.inet.fi

Ritva Louhi, Jarmo Paavola

puh: (09) 496 189

Fax: (09) 492 058

Mediamyynti Norrlin Oy /

Liisa Norrlin

Puh: (09) 590 395 ja (09) 590 804

Fax: (09) 592 587

KIRJAPAINO

Itä-Uudenmaan Paino Oy

Itäinen Tullikatu 10, 07900 Loviisa

ISSN-1237-8704

Aikakauslehtien liiton jäsen

KUVA: TAPIO MÄKINEN

Helikopteripataljoona valmistautuu

Helikopterilentäjäksi opiskelupaikaksi opistouseseeripilates **Reino Kaikkonen** kapuamassa HH-6:een. Utissa tehdään nyt töitä kellon ympäri: Helikopteripataljoonan uusi kalusto saadaan vuosina 2004–2008. **Tapio Mäkinen** kirjoittaa aiheesta sivuilla 58–63.

SAKUKUVA

Kansanedustajien kodinturvaloite

Kymenlaaksoilaiset kansanedustajat **Pekka Kuosmanen** ja **Seppo Lahtela** ovat rohkeita miehiä. Heitä varoitettiin sekä kodinturvajoukkojen perustamista koskevan toimenpidealoitteen tekemisestä että haastattelun antamisesta Suomen Sotilaille. Varoituksista huolimatta sekä eduskunnalle tehty toimenpidealoite että haastattelu ovat luettavissa sivuilla 52–56. Mukana myös faktaa pohjoismaisista kodinturvajoukoista.